

Program
Centrum Aktywności Lokalnej
w Szopienicach

Sprawozdanie z realizacji

Programu Centrum Aktywności Lokalnej *do*
*uchwały*¹

za okres od czerwca do grudnia
2008r.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

¹ Program przyjęty uchwałą XXV/519/08 z dnia 25 IV 08r.

Program CAL jest częścią projektu systemowego „Damy radę...” – programu aktywizacji społecznej i zawodowej w Katowicach, to przedsięwzięcie społeczne, finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Program realizowany był w okresie od czerwca 2008 do grudnia 2008r., a od stycznia 2009 rozpoczęto jego kontynuację.

W trakcie realizacji Programu osiągnięte zostały wszystkie założone rezultaty.

Poniżej przedstawiamy ich opis.

1. Sporządzenie Mapy zasobów i potrzeb

Zebrano informacje potrzebne do opracowania Mapy zasobów Szopienic i potrzeb mieszkańców ulicy Roździeńskiej. W tym celu wystosowano pisma i skontaktowano się z Powiatowym Urzędem Pracy, z Policją, ks. Proboszczem, z Sądem Rejonowym, ze szkołami oraz klubami sportowymi znajdujących się na terenie dzielnicy, a także przeprowadzono ankiety z mieszkańcami ulicy Roździeńskiej dla rozpoznania ich potrzeb. Opracowano mapę zasobów Szopienic i potrzeb mieszkańców ulicy Roździeńskiej

2. Zorganizowanie co najmniej 1 imprezy integracyjnej dla mieszkańców oraz utworzenie co najmniej 1 partnerstwa lokalnego w celu rozwiązania problemu wynikającego z mapy

20 czerwca 2008 roku zorganizowano I Trzeźwościowy Festyn Rodzinny przy ulicy Roździeńskiej na tzw. „Bagnie”. W organizacji festynu pomagało ponad 36 osób (młodzież z Klubu Młodzieżowego działającego przy MOPS, uczestnicy Katowickiego Stowarzyszenia Trzeźwościowego „Dwójka”, mieszkańcy ulicy Roździeńskiej).

Festyn zorganizowano w partnerstwie ze Stowarzyszeniem „Horyzont”, Hutniczo – Górniczą Spółdzielnią Mieszkaniową, przy współpracy z Zespołem Szkół Gastronomicznych, Katowickim Stowarzyszeniem Trzeźwościowym „Dwójka”, Klubem Sportowym „Sokół” oraz TKKF „Czarni”, a także firmy Unilever z Szopienic, która ufundowała upominki dla najbardziej aktywnych mieszkańców.

Punktem kulminacyjnym Festynu było uroczyste otwarcie placu zabaw dla dzieci. Powstał on dzięki wielkiemu zaangażowaniu i aktywności mieszkańców ul. Roździeńskiej. Grupa inicjatywna, zainspirowana przez pracownika socjalnego, samodzielnie napisała w grudniu 2007 roku projekt „Bezpieczne dziecko” na ogólnopolski konkurs „TAK POMAGAM” organizowany przez Centrum Wolontariatu w Warszawie, Provident Polska i Tygodnik Przekrój, uzyskując 4000zł dotacji na realizację projektu. Przykład mieszkańców „Bagna” pokazał, jak wiele daje samoorganizacja i solidarność międzyludzka, zwłaszcza wśród niewielkich grup lokalnych.

Festyn „na Bagnie” w założeniu realizatorów Programu CAL w Szopienicach, stał się początkiem drogi w celu zmiany tego miejsca. Zmiana taka może skutecznie dokonać się tylko przy udziale społeczeństwa. To w ludziach drzemią nieprzebrane pokłady pomysłów i entuzjazmu do zmian. Nie inaczej jest w Szopienicach, stąd bardzo istotne jest lokalizowanie i efektywne wykorzystywanie drzemiącego w nich potencjału. Stwarzając przyjazne warunki do działania oraz wskazując potencjalne szanse i zagrożenia, Program CAL z założenia dąży do ukształtowania silnych i zintegrowanych społeczności lokalnych, pobudza aktywność obywatelską, kreuje i umacnia tożsamość lokalną społeczeństwa.

Można powiedzieć, iż festyn spełnił swoją podstawową rolę - skupił w jednym miejscu i czasie ludzką innowacyjność, kreatywność, zapał i ambicję wokół wspólnego, społecznie pożytecznego celu. Rozbudził na nowo w ludziach, którzy czuli się wykluczeni społecznie, nadzieję i motywację do zmian. Niegdyś zaniedbane, przynoszące na myśl same negatywne skojarzenia osiedle, dziś tętni życiem i jest starannie pielęgnowane przez mieszkańców. W ten sposób motto przyświecające idei Centrum Aktywności Lokalnej - „Pomóżmy ludziom, aby pomogli sobie sami” - nabiera realnych kształtów.

3. Zapoznanie przedstawicieli instytucji lokalnych z pracą metodą CAL

Spotkanie zorganizowano **22 października 2008r.** w Filii Miejskiego Domu Kultury w Szopienicach, na które przybyły 24 osoby z 16 różnych instytucji.

Podczas spotkania przedstawiono prezentację multimedialną z działań realizowanych w ramach PCAL Szopienice. Z podjętej dyskusji z przedstawicielami instytucji wyłoniła się potrzeba opracowania lokalnego informatora na temat oferty pomocy jaka jest w dzielnicy dla mieszkańców.

4. Udział co najmniej 10 osób na każdym spotkaniu edukacyjnym

W ramach PCAL Szopienice zorganizowano 5 spotkań edukacyjnych (2 spotkania dnia **05.09.** oraz **16.10.**, **07.11.**, **12.11.**), w których uczestniczyło razem 78 osób.

5. Udział około 30 wolontariuszy na spotkaniach edukacyjnych

Przeprowadzono 6 spotkań integracyjno-szkoleniowych dla wolontariuszy (**28.10.**, **05.11.**, **18.11.**, **21.11.**, **24.11.**, **01.12.**) w łącznym wymiarze 18 godzin. W spotkaniach uczestniczyło łącznie 41 wolontariuszy.

6. Zorganizowanie 10 spotkań profilaktyczno-edukacyjnych dla dzieci w ramach Programu „Z MOPSIKIEM BEZPIECZNIJ”

Od 3 października ruszył Program Profilaktyczny z Mopsikiem bezpieczniej. W programie uczestniczyło łącznie 39 dzieci, w trakcie spotkań poruszano tematy dotyczące: praw i obowiązków dziecka, radzenia sobie w trudnych sytuacjach, przeżywanie różnych emocji, jak bawić się bezpiecznie i zdrowo itp.

7. Przeszkolenie aktywnych mieszkańców w liczbie min. 10 osób i wyodrębnienie co najmniej 2 liderów

W październiku rozpoczęto szkolenie aktywnych mieszkańców z terenu dzielnicy Szopienice, szkolenia odbyły się w weekendy poza miejscem zamieszkania (10–12.10. – Nawojowa Góra, 25-26.10. – Kotowice, 15-16.11. – Podlesice, 22- 23.11. – Podlesice). W tym czasie przeszkolono 13 osób, z tej grupy wyłoniło się 7 aktywnych liderów, którzy utworzyli grupę samopomocową.

8. Zorganizowanie wyjazdu dla min. 10 osób do Olsztyna na Festiwal Twórczości Abstynenckiej.

29 sierpnia grupa aktywnej młodzieży pojechała na Festiwal Twórczości Abstynenckiej. Z terenu Szopienic wzięło udział 12 osób wraz z opiekunem.

9. Podjęcie inicjatyw na rzecz społeczności lokalnej przez samych mieszkańców.

- **Łączenie pokoleń – Andrzejkowa impreza integracyjna**

27 listopada 2008 roku dokonano w Szopienicach fantastycznej rzeczy – połączono pokolenia. W jednym miejscu i czasie, zgromadziły się trzy pokolenia Szopieniczian.

Olbrzymia praca i zaangażowanie grupy liderów doprowadziły do zorganizowania w filii nr 1 katowickiego MDK-u wspaniałej zabawy. Bawiły się całe rodziny (dzieci, młodzież dorośli i seniorzy). Swój program artystyczny przygotowały lokalna para taneczna, grupy taneczne, grupa teatralna (przedstawienie „Cyrk”) oraz młody adept sztuki tańca break-dance.

Liderzy pozyskali do współpracy miejscowego cukiernika, który ofiarował swoje wypieki. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wsparł organizatorów pomocą ze środków Programu Centrum Aktywności Lokalnej w Szopienicach, współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Młodzież ze Środowiskowego Klubu Młodzieżowego wraz z opiekunkami, przygotowała catering. Miejski Dom Kultury bezpłatnie użyczył sali, a wolontariusze zadbali o oprawę muzyczną.

- **Mikołaj na Bagnie**

W dniu **9 grudnia 2008 roku**, w Zespole Szkół Gastronomicznych przy ul. Roździeńskiej w Katowicach, z inicjatywy grupy liderów pod przewodnictwem Pani Barbary Woźław oraz przy współudziale Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, zorganizowano „Mikołajki” dla najmłodszych mieszkańców osiedla „Bagno” oraz ich rodziców. Dodatkową atrakcją dla dzieci była wizyta pieska MOPSIKA –maskotki Ośrodka. „Mikołajki” były kolejnym wydarzeniem kulturalno - rozrywkowym, jakie z własnej inicjatywy zorganizowała grupa liderów powstała w ramach Programu Centrum Aktywności Lokalnej w Szopienicach, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

10. Uczestnictwo min. 10 osób w treningu umiejętności społecznych

12 osób wzięło udział w Treningu Umiejętności Społecznych, który odbył się w Ośrodku Profilaktyczno-Szkoleniowym i. F. Blachnickiego w Katowicach dnia **07.12.2008r.**

11. Uczestnictwo co najmniej 5 osób w grupie samopomocowej

Od października 2008r do grudnia 2008r. funkcjonowały 2 grupy samopomocowe: dla matek samotnie wychowujących dzieci (6 uczestniczek), a także dla aktywnych liderów (7 osób).

Profilaktyczny Program Przeciwdziałania Niedostosowaniu Społecznemu „Dzieci i Młodzieży „Szansa”.

W ramach Programu CAL Szopienice kontynuowano również Profilaktyczny Programy „Szansa” realizowany wspólnie z Gimnazjum. Program „Szansa w zakresie organizacji wolontariatu współfinansowany był ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

W trakcie realizacji PCAL Szopienice od października do grudnia 2008r pozyskano do współpracy 63 wolontariuszy , którzy indywidualnie pomagali dzieciom w nauce.

Ponadto w okresie sprawozdawczym pracownicy PCAL :

- wzięli udział w Dniach Szopienic, na których promowano i zaznajamiano mieszkańców z Projektem „Damy radę...” oraz Programem Aktywności Lokalnej w Szopienicach,

- przeprowadzili 3 debaty społeczne z mieszkańcami na temat problemów w otoczeniu i możliwości ich rozwiązania,

- regularnie korzystali ze spotkań z superwizorem.

W ramach programu duży nacisk został położony na promocję programu oraz na dostarczanie mieszkańcom zwłaszcza klientom MOPS informacji o bezpłatnych imprezach i wydarzeniach kulturalnych organizowanych na terenie dzielnicy .

W ramach PCAL Szopienice ukazały się artykuły w prasie lokalnej i regionalnej dotyczące realizacji projektu:

DZIENNIK ZACHODNI:

- 19.09.08r. – „ A w środę spotkanie szopieniczian”
- 27.06.08r. – „Rozkręcili się na Bagnie”,
- 20.06.08r. – „ Bagno dziś się bawi”
- 23.05.08r. – „Na Bagnie potrafią”
- 21-22.05.08r. – „Centrum może brać przykład z mieszkańców peryferii”

GAZETA WYBORCZA:

- 28.07.08r.- „Na Bagnie mieszkają zwykli ludzie”

ROZDZIEN:

- Grudzień 2008r. – „Nie nudzimy się wCALE, a wCALE” oraz „Veni! Vidi! Vici!
- wrzesień 2008r. - „Jeden CAL do sukcesu”
- maj 2008r. – „Ciąg dalszy zmian na Bagnie”.

- kwiecień 2008r. – „Życ jak ludzie”
- marzec 2008r. – „Zmiany na „Bagnie”

ECHO MIASTA KATOWICE:

- 23.10.08R. – „Supermenka” oraz „Sami dla siebie”

Nasze Osiedle – gazeta Hutniczo-Górnictwej Spółdzielni Mieszkaniowej

- Nr 3/grudzień 2008 – „Program Centrum Aktywności Lokalnej w Szopienicach”

oraz nakręcono reportaż dla **TVP3 „Ludzie i sprawy”**, który został emitowany 23.07.2008r.

Realizując Program Centrum Aktywności Lokalnej, podjęto współpracę z miesięcznikiem ROZDZIEN, w którym na bieżąco informuje się mieszkańców o realizacji programu.

Przygotowano również we własnym zakresie tablicę informacyjną promującą działania w ramach PCAL Szopienice.

Program Centrum Aktywności Lokalnej oraz Program „Szansa” wpisują się w potrzeby środowiska lokalnego. Dzięki realizacji PCAL, Ośrodek nie kojarzy się już tylko z przyznawaniem świadczeń, lecz staje się partnerem wspierającym mieszkańców w rozwiązywaniu konkretnych problemów społecznych. Nierzadko dochodzi do sytuacji, w których osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, nie mając pomysłu na własną aktywizację, włączają się w realizację już podjętych inicjatyw.

Promując ideę aktywności obywatelskiej, Program stanowi przeciwwagę dla kultu bierności i poczucia bezradności, jakie obserwuje się wśród niektórych członków szopienickiej społeczności. Przyczynia się do edukacji i integracji społeczności lokalnej, a co za tym idzie poczucia bezpieczeństwa. Ludzie przestają być dla siebie anonimowi.

Zaangażowanie mieszkańców w rozwiązywanie własnych problemów oraz przejawy ich aktywności, jakie zaobserwowano w poprzednim roku realizacji Programu CAL w Szopienicach, uzasadniają dalsze istnienie ośrodka wsparcia dla tego rodzaju inicjatyw. Bazując na doświadczeniu, jak również obserwując z bliska życie społeczne, tutejszy Ośrodek Pomocy Społecznej jest przekonany o słuszności i zapotrzebowaniu na podejmowane działania.

Sporządzono:

- Agnieszka Krawczyk (pracownik socjalny – asystent koordynatora PCAL Szopienice)
- Mariusz Nowak (asystent ds. promocji i wydarzeń kulturalnych – PCAL Szopienice)
- Agnieszka Rzepecka (koordynator PCAL Szopienice)